

Wprowadzenie

Trzeci numer pisma prezentuje w całości teksty poświęcone literaturze polskiego baroku. Ich Autorzy związani są z łódzkim środowiskiem naukowym i w większości są pracownikami Katedry Literatury Staropolskiej i Nauk Pomocniczych Uniwersytetu Łódzkiego.

Wchodzące w skład obecnego zbioru artykuły poruszają różnorodną tematykę. Są to zarówno analizy poszczególnych utworów (np. artykuły Krystyny Płachcińskiej poświęcone kolejno mowom Andrzeja Maksymiliana Fredry i Krzysztofa Grzymułtowskiego), jak też próby przybliżenia całego dorobku twórczego autora (artykuł Michała Kurana o Wawrzyńcu Chlebowskim) czy stanu badań nad wybranym tematem (np. obraz Rosjan i Rosji w dawnych pamiętnikach w ujęciu Marcina Bauera). Omawiane teksty literackie rozpatrywane są w kontekście historyczno-literackim oraz kulturowym (studium Dawida Szymczaka o genezie i historii reformacji w *Zawstydzeniu arianów* Piotra Skargi). Autorzy artykułów podejmują zagadnienia teoretyczne i genologiczne. Nie brakuje też zróżnicowanych metodologicznie analiz tekstów literackich pod kątem obecnych w nich środków stylistycznych (np. tekst Katarzyny Kaczor-Scheitler o narzędziach obrazowania w *Elementarzyku ćwiczenia duchownego* Mikołaja z Mościsk, artykuł Magdaleny Kuran poświęcony metodom opisu Męki Pańskiej w wielkopiątkowym kazaniu Mikołaja Szomowskiego), czy też motywów literackich (np. dzieciobójstwa w dawnych dramatach szkolnych w artykule Małgorzaty Mieszek). Heterogeniczność obecnego numeru pisma ujawnia się nie tylko na płaszczyźnie tematycznej, ale również genologicznej. Analizowane utwory reprezentują szerokie spektrum rodzajów i gatunków literackich (mowa, kazanie, traktat polemiczny, kompendium retoryczne, kolęda, pieśń życzeniowa, tragedia, dziennik, wizerunek literacki itd.). Tak zróżnicowane pod względem tematycznym i metodologicznym artykuły oraz bogactwo podejmowanych w nich zagadnień spowodowały, że przedstawione w tomie teksty uporządkowane zostały według klucza chronologicznego. Jakikolwiek podział problemowy czy próba wyodrębnienia nadrzędnych grup wydały się redaktorom nieuzasadnione. Byłby to, po pierwsze, podział wymuszony i sztuczny, a po drugie — nie spełniałby on kryterium logiczności i rozłączności. Układ chronologiczny pokazuje natomiast zainteresowania autorów artykułów i odzwierciedla kierunki badawcze podejmowane przez łódzkie środowisko staropolan.

Małgorzata Mieszek i Marcin Bauer